

Catalunya és una terra de contrastos, on es combinen diversitat d'espais, de climes, de gent, d'activitat... És una terra que ha estat cultivada durant segles per la pagesia, l'arrel de la nostra societat actual, un sector professional en regressió per la tendència que ha anat prenent l'economia de les darreres dècades. A Catalunya el món de la pagesia encara té molt a dir i a fer. En Pep Riera Porta és un representant del món pagès català perquè és hereu de la tradició pagesa i la defensa amb el cor. És també expresident d'Unió de Pagesos -càrrec que ha ocupat els darrers 22 anys-, un sindicat pagès que des de fa anys lluita per la defensa dels drets de l'agricultor i del ramader a Catalunya. **"Ha pagat la pena tant la meva feina de pagès com la que he realitzat a Unió de Pagesos. Des d'aquesta organització hem dut a terme una tasca molt important per al nostre col·lectiu. Hem ajudat a la recuperació de la pagesia i sobretot de l'orgull de ser pagesos. Hem pres consciència que els pagesos no som un món apart i diferent, amb l'afegit que tenim uns valors culturals impressionants. Recordo haver patit molt pel fet de ser pagès, sobretot als anys 50. El concepte que s'ha tingut del pagès durant temps ha estat pejoratiu i això et marca i més quan ets jove. Crec que aquesta etapa s'ha superat i els joves d'avui ja no pateixen aquest complex. Hem aconseguit un prestigi de la pagesia davant de la societat i hem creat un teixit social, organitzatiu, sindical i cooperatiu molt important. Ara no estem sols, no estem aïllats."**

En Pep Riera és fill de Mataró, una terra que els seus familiars van escollir per continuar la tradició pagesa que exercien des de temps remots. El pare, de Vallgorguina i l'avi matern, un pastor transhumant de la vall del Cadí, són dos referents destacables de la vida d'en Pep: **"L'avi va descobrir el Maresme durant aquells llargs hiverns de transhumància i va decidir instal·lar-s'hi posant unes vaqueries al centre de Mataró. He viscut l'ofici de pagès i de ramader dels avis i dels pares i he heretat l'estima per la muntanya i per la Catalunya interior, l'arrel de la meua família."** Els pares van engendrar en ell la passió per la terra i en Pep l'ha transmesa als seus cinc fills, tots pagesos de professió: **"Els fills han optat per aquesta professió perquè han descobert que tenien un sentiment especial cap a la terra. Espero que segueixin estimant-se la professió, el territori, la gent... i que siguin solidaris amb els veïns. Cal estar arrelat i integrat."** Per al pagès la terra esdevé un element vital. El pagès lluita al camp i lluita contra el temps. Però en Pep Riera també ha conegut una altra lluita de tipus social que ha tingut com a objectiu la defensa del territori: **"La terra està sotmesa a moltíssimes pressions. Les comarques més properes a la ciutat de Barcelona pateixen un gran pressió de creixement urbà. Cada cop es construeix més habitatge, es busca més sòl industrial i calen més xarxes de comunicació. Aquest aspecte topa amb la nostra gran batalla: la defensa de l'espai agrònom. Hi ha molts pagesos que si els fills no segueixen la professió prefereixen vendre el terreny. S'ha d'intentar que els compradors d'aquests terrenys siguin altres pagesos. Nosaltres tenim molts arguments per convèncer que la terra ha de continuar lligada al pagès i la batalla ens està sortint força bé."**

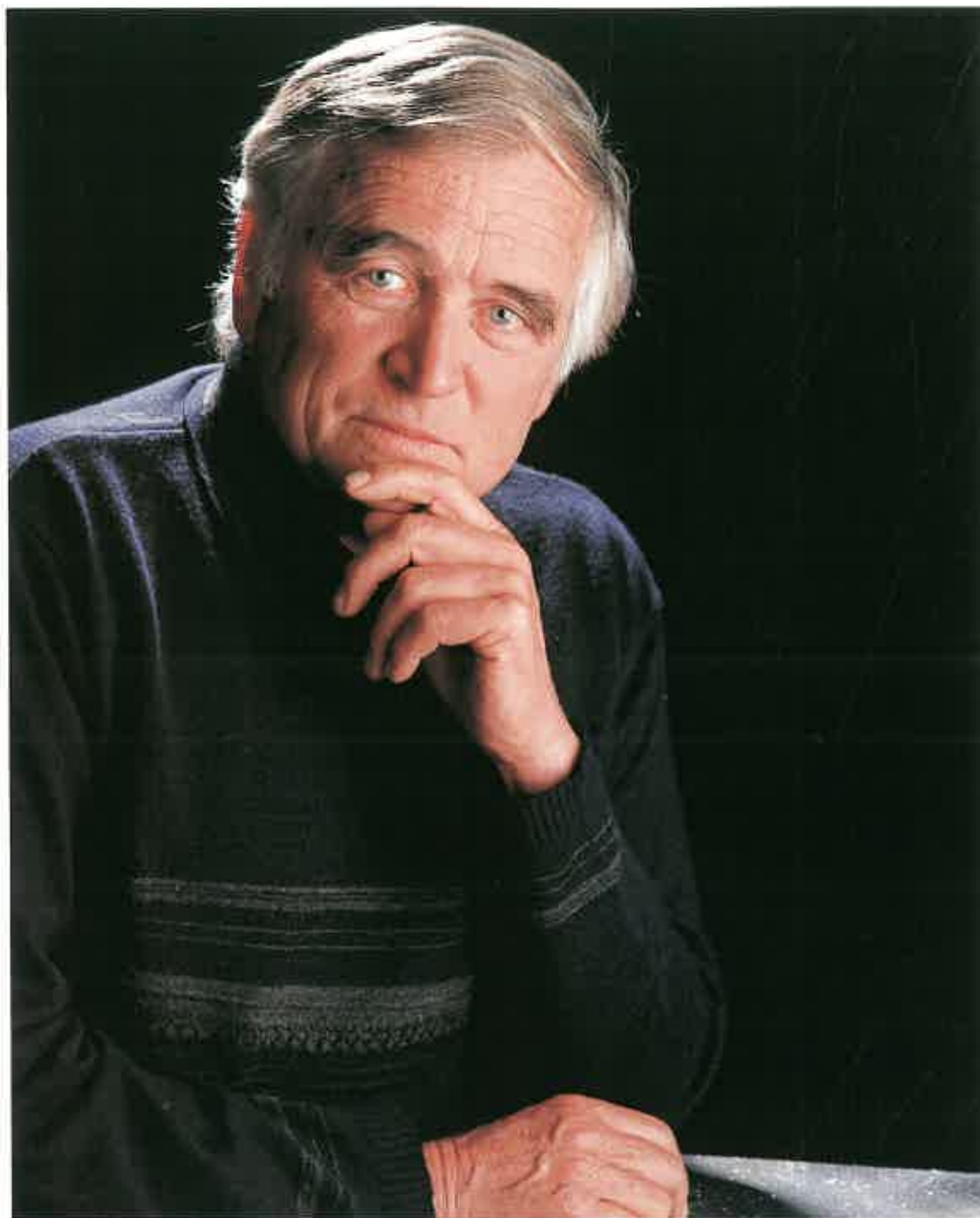
La necessitat de mà d'obra en sectors com el camp ha provocat l'arribada d'immigració provinent sobretot del Marroc. Els nouvinguts topen amb una societat i una cultura diferents a la seva i això està generant conflictes entre

la comunitat arrelada i la nova. **"A principis dels anys 80 el flux migratori de treballadors andalusos i extremenys del sud feia anys que s'havia tallat. Hi havia una manca de mà d'obra en els conreus intensius del Maresme i a la zona del Llobregat cosa que va provocar la primera porta d'entrada pel treballador africà. El 100% d'aquesta gent estava sense papers i amb les mateixes condicions o pitjors que les de la població de El Ejido (Almeria) a principis d'any. Era una situació que tothom veia: l'Administració deixava fer i no donava el permís de residència. La situació s'anava degradant i podia haver explotat. Des d'Unió de Pagesos vam actuar per forçar l'Administració a concedir permisos de treball i de residència i ho vam aconseguir. D'aquells anys recordo situacions d'explotació laboral. El que es va presenciar a El Ejido a principis del 2000 és una mostra de racisme, un element que aquí no detectem perquè s'ha produït molta integració."**

Des de la posició que ha ocupat durant 22 anys al capdavant d'Unió de Pagesos, en Pep posa de manifest **"la poca ajuda rebuda per part de l'Administració. És una llàstima que un país governat durant tants anys per un partit pretesament nacionalista, que estima el país i pensa en el territori, no hagi tingut en compte la importància que tenim i això és decebedor i més ara que som només un 3% de la població activa, una xifra que va baixant. La nostra importància no recau únicament en l'aspecte productiu sinó que la nostra labor ajuda a mantenir un territori vertebrat, cuidat i equilibrat. Conservar els camins rurals en condicions, l'accés a zones forestals a través dels camins que porten a les masies, el teixit associatiu, les agrupacions de defensa forestal així com dur a terme una tasca de prevenció de cara als incendis ha estat sempre en mans dels pagesos però fa la impressió que no tothom ho veu així."** Aquest desencís se suma a una altra preocupació: la pèrdua progressiva de pagesos al camp. **"Aquesta pèrdua trenca l'activitat generacional en moltes explotacions i no pot ser substituït per uns altres models d'empresa més gran i de caràcter capitalista. No funcionarà. Pot funcionar a Califòrnia i a Argentina. Aquí hem d'aprofitar el que tenim i el que tenim no és massa favorable per al desenvolupament d'una agricultura i ramaderia modernes."**

L'activitat sindical d'en Pep Riera en el marc d'Unió de Pagesos va significar fa alguns anys viure de prop la integració d'Espanya a la Comunitat Europea, la qual va comportar unes conseqüències gens satisfactòries per al sector: **"Sindicalment va ser una època de mobilitzacions importants entre els pagesos i de molta participació. Però també va coincidir amb una molt mala política del llavors ministre d'agricultura que ha perjudicat molt la pagesia."** En tot cas la immersió progressiva en aquest mercat europeu ens deixa veure que **"la gent es va adaptant progressivament a uns mercats ja oberts i no protegits. Ara bé, ningú no somnia que hi haurà una economia protegida en frontera."**

El relat que ens ha transmès aquest empresari de la terra no pot finalitzar sense un agraïment a **"la gent de la meua comarca, amb els qui he compartit moltíssim, i de forma molt especial a Toni Llimona."** Tampoc no s'oblida de la seva esposa, Rosa, que **"ha col·laborat i patit la meua feina al sindicat."** Darrera d'aquesta història hi ha tota una vida dedicada a la feina d'empresari del camp i de la terra de la qual es mostra pres i apassionat.

**“Tenim molts arguments
per convèncer
els venedors que la terra
ha de continuar lligada
al pagès, i la batalla
ens està sortint força bé”**

Pep Riera - Mataró (Maresme)